

AIDAI

Munchenas Penktadienis, 1946.VI.7 d. /III metai/ Nr.130/167/

Attlee pareiškimas

Londonas. Per debatus Attlee kritikavo tuos parlamento narius, kurie buvę išvykę į užsienį, dabar į viską žiūri pro rusiškus akinius. Dabar yra geriau į pažęti žiūrėti pro britiškus akinius. Reikia skaitytis su tuo, kad rusai nepajėgia vakarų demokratijos suprasti. Rusų tauta lyg tamsiame miške yra išėjusi į pasaulį. Mes manome, kad Potsdame buvo nustatyti tik bendri dėsniai. Tačiau Rusija viską nori aiškinti tik raiščiškai. Ispanijai mes norime sudaryti sąlygas, kad pati tauta išsivys savo vyriausybę. Mes norime su visomis valstybėmis bendradarbiauti. Pasaulinės padėties aš nelaikau pesimistiška. Revinas yra kantrus. Jis mokės iš toliau naudingai veikti.

Churchillio pareiškimas

Londonas. Per debatus užsienio politikos klausimais, Churchillis an.Rūmuose pareiškė: Šie metai sušūrimui britų įtakos smukimui, nors darbo partija išplėtojo pagirtinę veiklą. D.Britanijos rekomenduoti rinkimai pasirodė buvę teisingi. Graikai nenorėjo komunistų mažumos diktatūros. Dabartinė Anglijos vyriausybė pasirodė išmintinga, kad neįsikišo į Ispanijos vidaus reikalus. Ispanijoje yra daug saugiau ir laisviau negu Lenkijoje. Jei britų ambasadorius apšviestų Madridą, tai ižveista ispanų tauta dar glaudžiau susiburtų apie savo dabartinę vyriausybę. Santykių pablogėjimas su Rusija tenka apgailėstauti. Tačiau reikia atminti, kad geležinė uždanga uždarė sritį į rytus nuo Baltijos iki Adrijos jūrų. Už jos sėjamos naujo karo sėklos. Ne Vokietija dabar graso pasaulio taikai, bet Kremlius valdoma didžioji rytų Europos erdvė, esanti už geležinės uždarangos.

Rusų radijo priekaištai Trumano politikai

Londonas /AP/. Maskvos radijo komentatorius Filip Baratov pasakė, kad paskutiniai JAV-bių darbo įstatymų projektai parodę tendenciją streikuojančius darbininkus prilyginti kriminaliniams nusikaltėliams, kaip tai buvo daroma praėjusiame šimtmeityje. Baratovas pareiškė, kad Trumano reikalavimas imti kariuomenės streikuojančius darbininkus grožino JAV-bes į laikus prieš pirmąjį pasaulinį karą, kada JAV-bių kriminaliniai nusikaltėliai buvo baudžiami paėmimu į karą laivyną. Komentatorius pakartojo Farmerių Sąjungos pirmininko James G.Patton išsireiškimo prieš streikus nukreiptam Trumano įstatymui pasmerkti, kuris šį įstatymą pavadino „fašizmu“. Anot Baratovo, abu paskutiniai darbo įstatymų projektai - tiek Case projektas tiek ir Trumano projektas - reiškia nukrypimą nuo Rooseveltto programos ir metodų ir visiškai likvidacija viso to, ko JAV-bių darbininkų klasė pasiekė per pastaruosius 10 ar 15 metų.

Prezidento Coolidžo ir Hooverio laikais pramonininkai viešpatavo, o prezidentas Rooseveltas stengėsi elgtis teisingiau. Apie Rooseveltą buvę sakoma, kad jis JAV-bių vyr. būstinę perkėlęs iš Wall Street į Baltuosius Rūmus. Šiandien, anot Baratovo, išeina, kad vyriausybė vėl grįžo į Wall Street.

Baratovo nuomone, šie įvykiai turi tarptautinės reikšmės, nes, organizuoti darbininkai sudaro užtvartą naujam pasaulio karui, kurį ruošia lidžiusių reaktionierių sluoksniai. Reakcinis puolimas darbininkų teisių esąs pasikėsinimas prieš pasaulio taiką, pareiškė Baratovas.

Rusija nenori VTO pagalbos

Naujorkas /AP/. Maskvos radijas prieš porą dienų smarkiai puolė Byrnes pasiūlymą, kad VTO organizacija padėtų paruošti taikos sutartis ir pareiškė, kad grošinimai ir gesinimai Sovietų Sąjungos atžvilgiu iš anksto yra pasmerkti nepasisekti.

Greičiausia būtų galima pasiekti teisingą ir pastovios taikos tikrai draugiškai bendradarbiaujant didžiosioms demokratinėms valstybėms, priimant dėmesin Sovietų Sąjungos teisėtus interesus ir saugumą, pasakė radijo komentatorius, cituodamas tarptautinės teisės profesoriams Porovino straipsnį.

Kitame per radiją perskaitytame Pravdos straipsnyje tvirtinama, kad nuo būsimosios užsienių reikalų ministrų konferencijos priklausys, ar karo patyrimų išbandytas bendradarbiavimas pasiliks ir toliau arba išryškės tendencijos, vedančios pasaulį į susiskaldymo dviem priešingais blokais. Toliau sakoma, kad pasitarimų įstrigimo galima išvengti tikrai jeigu bus laikomasi lygybės ir bendradarbiavimo principų, bet ne diktatų ir spaudimo. Byrnes pasiūlymą vykdydamas reikėtų visos eilės tarptautinių susitarimų sulaužymą. Dėl jo taip pat tektų revizuoti VTO organizacijos chartą. Šios Tarptautinės organizacijos kūrėjai jokių būdu jos nesuprato kaip substituto spręsti normaliems nuomonių skirtumams, kasdien išskylančioms valstybių tarpe. Jie skyrė ją tokiems ginčams ir situacijoms nagrinėti, kurie tiesiog stato pavojun tarptautinę taiką ir saugumą.

2000 išvietovintų asmenų protestas demonstracija

Peideibergas /AP/. 2000 išvietovintų asmenų, daugiausia rusų, protesto demonstracija išėjo iš vienos stovyklos Regensburge praėjusį penktadienį. Trečiosios armijos pareigūnai pareiškė, kad demonstracijos įvyko dėl nesusipratimo, kada 40 išvietovintų asmenų buvo palimta iš stovyklų ištirti. Šie asmenys buvo gražinti į stovyklą. Pulk. Robert Williams pasiūkino, kodėl išvietovinti asmenys turėjo būti komisijos ištirti. Patent, ar rusai pagal Jaltos susitarimą gali būti repatrijuojami. Pranešime pasa-

kyta, kad prievartos veiksmų nebuvo imtasi.

Trumpos žinios

- Roma. 12.700.000 italų per balsavimą pasisakė už respubliką ir 10.700.000 už monarchiją. Tokiems balsavimo rezultatams pareiškėjus, karalius Umberto, valdęs Italiją tik 26 dienas, su savo šeima išvyksta į Portugaliją ar Egiptą.

- Roma. Iki šiol paskelbtais daaviniais į Italijos parlamento įeina: 196 krikščionys demokratų, 116 socialdemokratų ir 107 komunistai. Tai dar nėra galutiniai daaviniai.

- Maskva. Trečiadienį palaidotas miręs Sovietų prezidentas J. V. Stalinas. Stalinas ėjo garbės sargyba.

- Frankfurtas. Britų zonoje likviduotos 3 jugoslavų stovyklos. Jose gyvenę jugoslaviai buvo karaliaus Petro šalininkai ir atlikinėdavo karines pratybas.

- Birželis 6 d. visose vakarų Europos zonose yra šventė, skirta paminėti dveju metų sukakčiai nuo JAV-bių ir Britanijos kariuomenės išsikėlimo Europos žemėje. Tada buvo įlaržta spraga Vokietijos pastatytoje „Europos tvirtovėje“.

- Londonas. Britų vyriausybės vardu Mc Neil parlamente pareiškė, kad Britanija ir toliau sieks sutarimo su Sovietų Sąjunga, tačiau nuolatų beiarys.

- Naujorkas. Tetvirtadienį Saugumo Taryba svarstys Ispanijos klausimą. Franco vyriausybė pasakė proteste prieš Ispanijos komisijos pranešimą.

- Frankfurtas. Britų karinės įstaigos dėmentuoja gandus, kuriais esą britų įstaigos kuriančios sve-timšalių policijos legijona iš britų zonoje esančių išvietovintų asmenų. Pranešama, kad išvietovinti asmenys įtraukiami tik į savo pačių stovyklų apsaugos tarnybą. Jų skaičius neprašokas nė 500 asmenų.

- Tegernsee. Tzerne, netoli nuo Tegernsee, mirė garsusis dainininkas ir humoristas Leo Sel-zak.

- Berlynas. Sąjungininkų Kontrolės Taryba nutarė atšaukti nutarimą, kuriuo nuo birželio 15 d. buvo sustabdytas žmonių keitimas tarp amerikiečių-rusų zonų.